

GENESIS 17 EKSEGEES

Tööversioon, viimane uuendus 28.10.2022

Tõlkinud Urmas Nõmmik.¹ Lähtetekstiks on *Codex Leningradensis*'e tekst BHS-i väljaandes. Seda on korrigeeritud varasema tõenäolise, veel rikkemata teksti suunas. Ümarsulud (.) tähistavad mõttelisi täiendusi, nurksulud [.] lähtetekstile lisatud sõnu, ülakomad ‘.’ sõnade ümber märgivad parandatud teksti. Pärinimede kirjaviis järgib „Heebrea keele transkriptsiooni soovituslikke reegleid eesti keeleruumi jaoks“, ilmunud teose *Mišnatraktaat „Sabat“* (Šabbat). Piibel kontekstis, 2. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, 2015, lisana (lk 140–148), vt ka <https://usuteaduskond.ut.ee/et/sisu/juhendid-ja-avalduste-vormid>. Tagasiside tõlkijale urmas.nommik@ut.ee.

1 Siis, kui Avram oli üheksakümmend aastat ja üheksa aastat vana, ilmus Jhvh Avramile ja ütles talle: „Mina olen El Šaddái! Kõnni mu palge ees ja 'ole' puhas! 2 Ja ma tahan teha oma lepingu minu ja sinu vahel ning teha sind väga-väga paljuks.“ 3 Langes siis Avram näoli ja Jumal rääkis temaga, öeldes:

4 „Mina olen! Näe, minu leping sinuga on, et sa saad hulga rahvaste isaks. 5 Ja sind ei nimetata enam Avramiks, vaid sinu nimeks saagu Avrahám, sest hulga rahvaste isaks teen ma sind.

6 Ja ma teen sind väga-väga viljakaks ja teen sind rahvasteks ning kuningad väljuvad sinust.

7 Ja ma sõlmin oma lepingu minu ja sinu vahel ja sinu soo vahel pärast sind nende sugupõlvede kaupa igavese lepinguna, et oleksin sulle Jumalaks, ja sinu soole pärast sind!

8 Ja ma annan sulle ja sinu soole pärast sind maa, kus elad võõrana; kogu Kaanimaa igaveseks maaomandiks, ja ma olen neile Jumalaks.“

9 Ütles siis Jumal Avrahámile: „Ja sina, minu lepingut pead pidama, sina ja sinu sugu pärast sind nende sugupõlvede kaupa!

10 See on minu leping, mida peate pidama minu ja teie vahel ja sinu soo vahel pärast sind: ümber tuleb teil lõigata kõik isased!

11 Ja te peate ümber lõikama oma eesnaha liha ja (see) olgu lepingu märgiks minu ja teie vahel! 12 Ja (iga) kaheksapäevane (poiss) lõigatagu teil ümber, kõik isased teie sugupõlvede kaupa, sündinud peres või ostetud hõbeda eest kõikide võõramaalaste hulgast, kes ei ole teie soost! 13 Kindlasti lõigatagu ümber sinu peres sündinud ja sinu hõbeda eest ostetud!

Ja olgu siis minu leping teie lihas igaveseks lepinguks! 14 Aga nende eesnahaga isaste hing, kelle eesnaha liha ei lõigata [kaheksandal päeval] ümber, tuleb eemaldada oma rahva keskelt – minu lepingut on nad murdnud!“

15 Ütles siis Jumal Avrahámile: „Oma naist Saráid ära nimeta enam Saráiks, vaid ta nimi (olgu) Sará! 16 Ja ma õnnistan teda ja annan sulle tema kaudu ka poja. Ja ma õnnistan teda ja temast saab suur rahvas, [ja] rahvaste kuningad tulevad temast.“

17 Langes siis Avrahám näoli ja naeris ning ütles oma südames: „Kas peaks saja aasta vanusele poeg sündima või Sará, üheksakümne aasta vanune, sünnitama?“ 18 Ütles siis Avrahám Jumalale: „Kui Jišma'élgi jääks su palge ette!“ 19 Ütles siis Jumal: „Siiski!, Sinu naine Sará sünnitab sulle poja ja sa nimetad tema Jitshákiks. Ja ma sõlmin temaga oma

¹ © Urmas Nõmmik, 2022.

lepingu igavese lepinguna, [ja] tema sooga ta järel. 20 Ja ka Jišma'éli pärast olen sind kuulnud: näe, ma õnnistan teda ja teen ta viljakaks ja rohkendan teda väga-väga. Kaksteist valitsejat sünnib temast ja ma teen ta suureks rahvaks. 21 Ja oma lepingu sõlmin ma Jitshákiga, kelle sünnitab sulle Sará samal ajal järgmisel aastal.“ 22 Lõpetas siis Ta kõnelemise temaga. Tõusis siis Jumal Avrahámi juurest.

23 Võttis siis Avrahám oma poja Jišma'éli ja kõik tema peres sündinud ja kõik tema hõbeda eest ostetud, kõik isased Avrahámi pere inimeste seast ning lõikas nende eesnaha liha ümber veel selsamal päeval², nõnda nagu oli rääkinud temaga Jumal. 24 Ja Avrahám oli üheksakümmend ja üheksa aastat vana, kui ta oma eesnaha liha ümber lõikas. 25 Ja tema poeg Jišma'él oli kolmeteist aastat vana, kui ta tema eesnaha liha ümber lõikas. 26 Veel selsamal päeval lõigati ümber Avrahám ja tema poeg Jišma'él. 27 Ja kõik tema peres sündinud ning hõbeda eest ostetud võõramaalaste seast lõigati ümber koos temaga.

² Sõna-sõnalt: „selle päeva täies jõus“.